

ELi kodakondsuse 2020. aasta aruanne

FAKTILEHT

15. detsember 2020

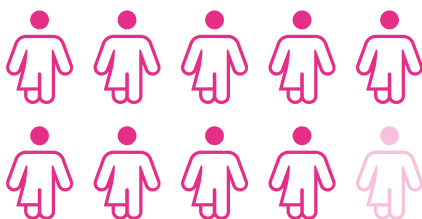
Kodanike mõjuvõimu suurendamine ja nende õiguste kaitsmine

ELi kodakondsus on Euroopa projekti üks olulisemaid saavutusi. See ei asenda riiklikku kodakondsust: mis tahes liikmesriigi kodakondsus tähendab seda, et olete automaatselt ka Euroopa Liidu kodanik. ELi kodanikuna saate nautida Euroopa Liidus vaba liikumist ning erinevaid poliitilisi ja demokraatlikke õiguseid, näiteks õigust osaleda Euroopa Parlamendi valimistel.

ELi kodakondsuse aruanne

Iga kolme aasta tagant koostab komisjon aruande, milles tuuakse välja, kuidas saavad ELi kodanikud oma õiguseid igapäevases elus, töötades, reisis, õppides ja ELi demokraatlikus elus osaledes kasutada. 2020. aasta kodakondsuse aruanne näitab selgelt, et ELi kodanikud kasutavad oma õiguseid järjest rohkem. Eriti hästi peegeldub see suuremas valimisaktiivsuses. Samal ajal on tekkinud aga uued väljakutsed, mis on muuhulgas seotud ka COVID-19 pandeemiaga. Selleks et oma õiguseid paremini kasutada, tuleb esmalt olla teadlik ELi kodakondsusest.

Joonis 1. Mõiste „Euroopa Liidu kodanik“ tundmine (% , EL)

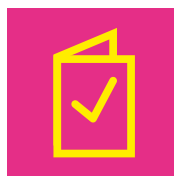

Rohkem kui 90% Eurobaromeetri uuringus osalejatest on tuttavad mõistega „Euroopa Liidu kodanik“.

ELi tegevused ELi kodakondsusest tulenevate õiguste tagamiseks

Demokraatliku osalemise tugevdamine, kodanike võimestamine ja kodanike kaasamise edendamine ELis

Vaba liikumise õiguse kasutamise hõlbustamine ja igapäevaelu lihtsustamine

ELi kodakondsuse kaitsmine ja edendamine

ELi kodanike kaitsmine Euroopas ja mujal, sealhulgas kriisi/hädaolukorra ajal

Tarbijate kaitse

Demokraatiad sõltuvad sealsete kodanike osalusest. Eurooplased kasutavad järjest enam oma valimisõigust, nagu oli näha 2019. aasta Euroopa Parlamendi valimistel.

Joonis 2. Euroopa Parlamendi valimiste valimisaktiivsus (2004–2019)

Allikas: Euroopa Parlament ja Kantar

Demokraatliku osaluse ja kaasatuse tugevdamiseks teeb komisjon järgmist.

- Uuendab mobiilsete ELi kodanike hääleõiguseid kohalikel ja Euroopa valimistel.
- Teeb tihedamat koostööd Euroopa valimisalase koostöövõrgustikuga.
- Toetab sõltumatut valimisvaatlust.
- Toetab arutlevat demokraatiat ja uuendab kodanike osalust ELi seadusandlikus protsessis.
- Toetab ELi kodanike kaasatust ELi ühiskonnas.
- Tõstab inimeste teadlikkust kultuuritegevuse, tolerantsuse ja demokraatliku osaluse seotuse kohta.

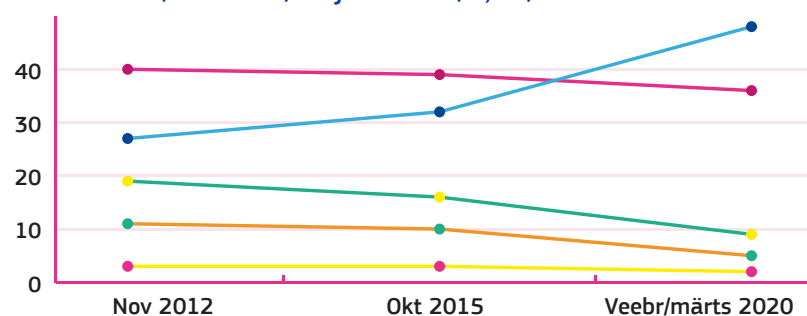
Vaba liikumise hõlbustamine ja igapäevase elu lihtsustamine

Vaba liikumise õigus, mis võimaldab igal ELi kodanikul elada, töötada või õppida mis tahes liikmesriigis, on ELi kodanike poolt kõrgelt hinnatud.

- Nõustun täielikult
- Ei nõustu üldse
- Pigem nõustun
- Ei tea
- Pigem ei nõustu

Allikas: Eurobaromeetri kiiruuring 485

Joonis 3. ELi kodanike õigus Euroopa Liidus vabalt ringi liikuda on toonud kasu (MEIE RIIGI) majandusele (% EL)

Vaba liikumise hõlbustamiseks ja igapäevase elu lihtsustamiseks teeb komisjon järgmist...

- Uuendab ELi juhiseid vaba liikumise kohta, võttes arvesse ohtusid inimeste tervisele ja perede mitmekesisust.
- Edendab piiriüleste e-valitsuse ja e-ettevõtluse lahenduste kaasamist uutesse ID-kaartidesse.
- Kaitseb Ühendkuningriigis elavate ELi kodanike õiguseid, järgides Ühendkuningriigi väljumise lepet.
- Toetab teekonnaplaneerijate arendamist, mis hõlmaksid erinevaid transpordiviise.

ELi kodakondsuse kaitsmine ja edendamine

ELi kodakondsus on Euroopa jagatud identiteedi sümboliks, mis põhineb võrdsusel, mittediskrimineerimisel ja kaasamisel. Seepärast on ELi kodakondsuse väärtuste ja terviklikkuse kaitsmine ja edendamine eriti oluline.

Viimase kolme aastakümne jooksul on rohkem kui 10 miljonit inimest osalenud Erasmus+ ja teistes sellele eelnevates programmides, luues ühendusi üle terve Euroopa.

ELi kodakondsuse kaitsmiseks ja edendamiseks teeb komisjon järgmist...

- Jälgib ELi kodakondsusega seotud kuldse passi skeeme ja tegutseb vastavalt nendele.
- Pakub välja uued võrdõiguslikkuse ja diskrimineerimisvastased meetmed.
- Suurendab noorte inimeste Euroopa identiteeditunnet, kasutades selleks ERASMUS+ programmi, Euroopa Solidaarsuskorpust ja Jean Monnet' programmi.
- Jälgib COVID-19 ajal rakendatud piirangute mõju ELi kodakondsusele ja õiglasele demokraatlikule debatile.

ELi kodanike kaitsmine kriisi ajal

COVID-19 pandeemia ei ole puutumata jätnud mitte kedagi meist. Lisaks kõigele muule on see rõhutanud meie ühiskonnas levivat ebavõrdsust. Euroopa on reageerinud pandeemiale erinevatel tasanditel, sealhulgas riiklikul, tööstuslikul ja kodanikuühiskonna tasandil.

2020. aasta veebruarist kuni maini on liikmesriigid, Euroopa Komisjon ja Euroopa välis teenistus aidanud ligi 600 000 Euroopa kodanikul üle maailma koju saada.

ELi kodanike kaitsmiseks kriisi ajal toimib komisjon järgmiselt.

- Jätkab Euroopa Liidu tervishoiusüsteemi tugevdamist ja koostöös teiste liikmesriikidega rakendab ELi strateegiat COVID-19 vaktsiinide jaoks.
- Vaatab üle ELi konsulaarkaitset käsitlevad reeglid, et parandada ELi ja liikmesriikide võimekust kaitsta Euroopa kodanikke ka kriisi ajal.